

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A Patronázs-egylet.

Az államot alkotó társadalom olyan, mint a gyémánt: értékessé tétele csiszolásra szorul.

Meg vannak a társadalmi rendet felforgatók megfélemezésére hivatott s az életviszonyokhoz alkalmazkodó törvényeink, de ezek a végrehajtó közegek leglelkiesmeretesebb s bármily tapintatos munkálkodása dacára a társadalom működésének biztosítására elégtelenek, magának a társadalomnak segítő működése nélkül pontosan végre nem hajtható írott maslaszt maradnának.

A társadalom ezen segítő működésének folyamánként mondhatni nap, mint nap keletkeznek jótékony egyesületek, de ezek megalakulásánál azon elv érvényesülése, hogy az «egyesülés erő s az erő élet» alig tapasztalható, mivel a jótékonyaság zászlaját lobogtató egyesületeink legtöbbször csak a társadalom egy-egy kiválasztott rétegjé teszi alapszabályszerű működése tárgyává.

Most, midőn az egész művelt világ elismerését kinyert, szociális téren legdicsebb alkotásunk, a gyermekvédelmi tör-

vények pontos végrehajtásáról van szó, annyival inkább fölmerül égető szüksége annak, hogy egy új egyesület, a nagyváradi és biharvármegyei patronázs-egyesület megalakíttassék, mivel ily egyesület létesítésére maga a törvényhozó is számít s mivel a már meglévő különböző egyletekben szétforgácsolt erők egyesítése, az egész társadalom működésének egy célra, a bűncselekmények elkövetésének megelőzésére való irányítása nélkül, ezen törvényünk a törvényhozó bölcs intenciójához képest pontosan végrehajtható nem lenne.

A szeretet nevében a köz javára való önzellen hazafias működést megköveteli az egylet tagjaitól.

A szeretet a jó és rossz iránt oly fogékony, a viasznál könnyebben hajlítható fiatal lélekre jobban hat, a nevelésre jótékonyabb befolyást gyakorol s ez által az erkölcsöt jobban tisztítja, mint az elrettentő büntetés.

Ha az összes gyermekek nevelését ellenőrizzük, ha a züllés és erkölcsi romlás veszélyének kitétt gyermekeket, nevelésünknek más és pedig helyes irányt adó környezetben helyezük el,

ha a nevelés ferdesége, vagy hiánya miatt büntető cselekményt elkövetett fiatalok egyén erkölcsi érzetét fejlesztő felügyelőre bizzuk,

ha a letartóztatottak vallás erkölcsi világának megnemesítésére törekszünk,

ha a büntetésüket kiállók részére a megélhetést biztosítjuk s arról, hogy minden tettük ellenőriztessék, jóakaratu felügyelőkről gondoskodunk, ha a reá szorulóknak az egylet által létesíteni szándékolt foglalkoztató telepeken való elhelyezéséről gondoskodunk s viszont az ily telepen levőknek cseléd, tanonc, vagy más minőségben való kihelyezését eszközöljük, közérdekű működésünkkel magán a társadalmon segítünk, mert annak rendjét biztosítjuk.

És mivel látjuk, hogy ezen társadalmi működésre oly égető szükség van, hogy arra maga a törvényhozó is felhív, tömörüljünk a zászló alá, melyre a fiatalok az erkölcsi romlástól való megmentése, hazafias, vallás erkölcsi nevelés biztosítása s ez uton a társadalomnak hazafias, hasznos polgárokkal való megerősítése van felírva.

V

Modern butorok ■ 54

LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóczi-ut 8. sz.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A betyárok címórója.

Szeged városnak tizennégy mérföld óriás határát az ezernyolcszáz évek elején nem szelidítették, nem ékesítették a gyümölcsfákkal, szőlőkkel körülbokrázóit tanyák ezrei Pusztá volt a pusztá. Jegenyéták nem bólogattak a szép fehér sorrendben sorakozó tanyaházak mellett. Vad pusztán füstbőgőt néhány betyár csárda kénye. Leginkább pásztor-karimok képezték a szellős tanyahelyeket s a szegedi tizennégy mérföldnyi pusztán virágozott az ő pásztorélet fattyuhajtása a betyárkés is. Ami nem is volt csoda, mert míg Kotolár, pusztai kapitány, fegyveres legényeivel meg nem telpedett a pusztán, addig a »hadnagyok« csupán portyázgatni járogattak ki. Már a Kotolár kapitány kinn lakása idején Popán Jóska volt a leghirebb szegedi betyár. A Popácoknak az akasztófa volt a

családfájok. Minden tíz esztendőben fel-felöltöttek rá egy Popánt... Szeged városnak meg Dianovszky ur volt a főkapitánya. Hatalmas ur volt. A budai-uten feküdt a kuriája s midőn egyszer megszaladt a Tisza s gátat szakított a Sörház-kaszárnyánál, a budai-uti kuriától a városbázig lábos hidpallót vertek, hogy a hatalmas főkapitány száraz lábbal jár-hasson a hivatalába. Ilyen első ember volt a városban Dianovszky. Kinn a pusztán meg Popán Jóska tartották az első betyárnak.

A fekete ördög, köznyelven s hátmegőly így tisztelték Popánt, aki csunya volt, mint a született ördög. Rűcskös, fekete arcát nagy sebhely-forradás éktelenítette. Pandur-kardnak a nyoma volt az éktelen forradás! Noda fübe is harapott az a pandur! A pandurokon mindig kifogott Popán. Mintha valóban az ördög-gel cimborázott volna Popán, midőn üldözték mindig nyoma veszett. Mintha valamely ördög sugdosta volna meg neki a pusztázók cselvetéseit, mindig előre megneszelte a fenyegető veszedelmet.

A sok kudarcok, felsülések, hiábavaló haj-

szak miatt már Dianovszky főkapitány is többször megkorholta, lebecsmérelte a hadnagyokat* és Kotolár pusztai kapitányt.

— Okosabb, ha tyukot ültetnek kendtek — zsörtölt a kapitány — hahogy egy betyár mindig tul jár ennyi emberen.

Kotolár tülig pirult s reszketett az indultól a sugár bajusza:

— Nem fekszem vetett ágyba, meddig farkasguzsba nem kötözöm azt a feketepofájú zsványt! — A főkapitánytól elmenőleg ilyen szigorú fogadást tett Kotolár. És a hab kiverte a pandurok lovát, napokon át folyton tartott a kéréhetetlen betyár-hajsza. Sokszor még meleg is volt a vacok, melyből kiugraták Popánt; azonban midőn már biztosra vették, hogy hurokra kerül, mintha csak a pokol nyelte volna el, teljesen nyoma veszett a fekete ördögnek. Kotolár kapitány ezen »rossz hírről« is kénytelen volt jelentést tenni, nagy szégyenkezve küldte be a főkapitányhoz az

* A régi szegedi nép a pusztázókat nevezte hadnagyoknak.

Estélyi- utcai és vadászcipő-különlegességek

egyedül

„KOBRAK“-nál

Helybeli és vidéki telefon: 847.

Rákóczi-ut 3.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 28.

Návay Lajos alelnök fél 11 órakor az ülést megnyitja. A jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

Elnök bemutatja Apponyi Albert levelét, melyben lemond a közözügyi bizottsági tagságáról.

Jegyző felolvassa az interpellációs könyvet, melybe a következők jegyezték be interpellációikat:

Régi interpellációk:

Sümei Vilmos: A katonai brutalitások ügyében — a honvédelmi miniszterhez és
Szmrecsányi György: A Pool-hajózársaság és a kormány közötti szerződés ügyében — belügyminiszterhez.

Ujabb interpellációk:

Simon Elemér: A Lajta határfolyó egy érdek csoport által szándékolt elvezetése tárgyában — a kereskedelmi miniszterhez.

Elnök jelenti, hogy 2 órakor térnek át interpellációkra.

következett a

bankjavaslat

tárgyalása.

Bakó József: Mint pártönkivüli 48-as követeli az önálló jegybank felállítását. Az önállóság minden államnak létkérdése és ezért szükségességnek tartja azt a küzdelmet, mely az ország függetlenségét célozza. Ausztria és Magyarország viszonyai teljesen különböznek és csodálkozik azon, hogy van magyar ember, aki gazdasági szempontokból üdvösnek találja a közösséget. Az összes pártoknak követelni kellene az önálló jegybankot, mert az ország gazdasági fölvirágztatásának leghatalmasabb fegyvere. Beszéde végén határozati javaslatot nyújt be, melyben utasítani kéri a kormányt, hogy a jegybank alapszabályaiban a magyar nyelv érvényesülése teljes mértékben keresztülvitéssék.

A mezőgazdasági hitel.

Baross János: Hangoztatja, hogy a jegybank felállításánál a szociális érdekeket kötelességünk szemelőtt tartani. A gazdasági életben ma már szociális kérdések nyomulnak

előtérbe és kijelenti, hogy kötelességének tartja megismertetni azokat a szociális kérdéseket, melyek a jegybank felállításánál figyelembe veendőek. A mezőgazdasági hitelviszonyok nálunk Magyarországon a lehető legrosszabbak. Hosszu és olcsó lejáratu hitelre van szükségünk, hogy megmentsük mezőgazdaságunkat. Az Osztrák-Magyar Bank csak az ipari és a kereskedelem hiteligenyeit elégíti ki és megfelelnek, hogy a gazdasági viszonyok kiegyenlítése céljából a mezőgazdasági hiteligenyek kielégítése elsőrendű feladat. Különösen a középbirtokosok szorulnak a segítségre.

Achim András: A kisbirtokosok szorulnak hitelre! A középbirtokos kap hitelt!

Baross János kijelenti, hogy majd erre is rátér. Foglalkozik a közös bank alapszabályaival, az még nem felel meg a követelményeknek. A reakcionárius agráriusokkal szemben hangoztatja, hogy az ország gazdasági megerősödése szempontjából a kisbirtokosok hiteligenyeinek javítását is fontosnak tartja. De mindent csak úgy lehet elérni, ha az összes pénzügyi intézményeinket nemzeti szellemben vezetjük. (Ugy van! Ugy van!) A román pénzügyi intézményekről szól azután, melyeknek nemzetellenes politikájuk csak az ország kárára van. A román bankok a faj megvédésére és a faj szeretetre alakul, de nálunk nincs olyan bank, amelyben csak egy csöppnyi hazaszeretet van. (Ugy van! Sajnos!)

Huszár Károly: Ott nincsenek zsidók!

Baross János: Statisztikai adatokkal bizonyítja, be a román bankok terjeszkedését és kijelenti, hogy a nemzeti, de a nemzetiségi kérdéseket is a pénzügyi intézmények fogják eldönteni. Beszéde végén kijelentette, hogy csatlakozik Kossuth Ferenc és Földes Béla határozati javaslatához. (Eljenzés és taps a bal és szélső baloldalon.)

Elnök 10 perc-re felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Osztfy Lajos polemizál Hegedüs Lóránd dal és az előadóval. A szónok helyesebbnek találja, ha külön-külön állítanak fel jegybankot. A javaslatot nem fogadja el.

Polónyi Géza a házszabályokhoz szól, mely után átérnek az interpellációkra.

Sümei Vilmos a katonai brutalitások ügyében interpellál.

Szmrecsányi György a kormánynak a

— Mindig ott van?

— Mindig. Az Örsze az ételt is oda hordja neki.

A pandur elámultan hallgatta a gyerekbeszédet, majd sunyin tudakolta:

— Urlicskám, aztán milyen az a bácsi?

— Csunya bácsi.

— Csunya?

— Csunya fekete bácsi az. Még az arca is sebes neki — magyarázta ártatlanul a gyermek, de nagy szegyet ütött a vén pandur fejébe s alig várta, hogy a pusztai őrtanyára kiérjen.

— Nagy szavam van a kapitány urhoz — a pandur a gyerekbeszédet közölte Kotolárral.

— Ha ez így van, ahogy kend mondja, akkor a főkapitány padlásán rejtőzködik Popán — felelte komoran Kotolár, aki csak most kezdte megérteni, hogy Popán betyár miért volt mindig olyan jól értesülve a pandurok

hajózársaságokkal kötött állítólagos szerződése tárgyában interpellál.

Héderváry kijelenti, hogy ez még egyáltalán nem aktuális, annak idején a javaslat a Ház elé fog kerülni.

Az ülés fél 4 órakor ért véget.

A debrecen-nagyvárad vasut megnyitása.

Tegnapról kezdve Biharmegye egy nagy, gazdag, szinmagyar vidéke hozzájutott a közgazdasági élet egyik legnagyobb, a mai viszonyok között nélkülözhetetlen faktorához: a két sinpárhoz, amely a kulturális élet vérkeringésébe vonja be az eldugott községeket s közelebb hozza a ok népét a boldoguláshoz és a civilizációhoz.

Fontos ez az új vasutvonal Nagyvárad és Debrecen városokra is, mert ez a két város ezután nemcsak legközelebb fekvő piaca lesz egy gazdag nagy vidéknek, ahova úgy, ahogy behozzák áruikat eladás végett s az oitani lakosság bejöve bevásárlásait eszközölni, ha az utak és az időjárás megengedi, hanem aránylag gyorsan és kényelemmel megközelíthetik a fővonalakat s a két vasuti gócpontot. Szóval egy népes terület lett bekapcsolva az új vasut által az intenzív torgalomba.

Az első pillanatra, mikor az új vasut még a tervezés stádiumában volt, aggodalommal voltunk az új vasut iránt, hogy ez nem kapcsolja-e Debrecenhez Biharmegye egy tekintélyes vidékét; de a tapasztalat mutatja, hogy az új vasut iránt táplált aggodalmunk nem alapos, mert az új vasutnak egy jelentékeny vidéke, a debrecen—derecskei már úgy is évek óta vasutal bir Debrecennel összeköttetésben tehát csak a derecske—nagyvárad vasutvonal által érintett vidék forgalmáról lehet szó; ez a vidék pedig, legalább ma még, minden hivatali szervvel Nagyváradhoz van kapcsolva; itt a pénzügyigazgatósága, törvényszéke, tehát az egész vidék ide van utalva Nagyváradra.

egyik vén pandurlegényt. A pandur korán érkezett, tehát az ambitusoa leültették s míg a főkapitány felébredt, a tornácra pipázgatott a vén pandurlegény. Volt már neki ott egy jó ösmerőse. A főkapitány Imriske nevű pendelyes kis fia. A vén pandur bibic tojással, fűjecskével, tuzoktollal, madárlátta cipóval sokat kedveskedett a kis urinak. Most is a vén pandur térdére kapaszkodott Imriske.

— Lovagoljunk bácsi, — s a gyermek megcimbálva vén pandur csüngős szürke bajuszát.

— Gyih, hél — a pandur mozgatni kezdte a térdét és pattintott az ujjával.

— Bácsil szólalt meg a gyermek.

— Mi az Imriském?

— Tudok ám én valamit.

— Mit, Imriském?

— Egy bácsi van a szénapadláson.

— Mit mondtál, Imriske?

— Miért van az a bácsi a padláson?

Csak még rövid ideig!

Rendkívül leszállított árak: Üzlet áthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9 re) a még raktáron levő mellfűzők és fűzővédők beszerzési áron alól lesznek kiárusítva.

Próba küldemények bárhova!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Rosenzweig Rózánál RÁKÓCZI-UT 3. szám.

De még más haszna is van az új vasut megnyitásának. Megismerték egymást a két város vezető emberei s ezzel is közeledett a hajdan civisnek nevezett Debrecen a pakfong városnak csufolt Nagyváradhoz. És ha a két város képviselői, mint ahogy kell, komolyan vették ezt a közeledést, tanultak mindkét város kiküldöttei.

Debrecen vendéglátása.

Pénteken érkezett Debrecenbe *Stettina* József kereskedelmi államtitkár a kíséretével.

A vasutállomásnál ünnepek fogadták, úgy a miniszter képviselőit, mint Nagyvárad és Bihar megye kiküldötteit s este nagy társasvacsorát rendeztek az államtitkár és a többi vendégek tiszteletére. A kiküldöttek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak Debrecen város szívélyes vendéglátásáról. A magyaros áldomás belenyult a kora hajnalba.

Az első vonat.

Reggel 9 órakor indult el a debreceni vasutállomásról az első vonat.

A külön vonaton jöttek: *Stettina* József államtitkár, *Domahidy* Elemér Hajdumegyei főispánja, *Kovács* József Debrecen város polgármestere, *Aczél Géza* v. főmérnök, *Szentkirályi Tivadár*, a debreceni iparkamara elnöke, *Szávay Gyula* kamarai titkár, *Lestyán Adorján* udvari tanácsos, dr. *Tüdös János* országos képviselő, *Uhlárich Béla* debreceni máv. üzletvezető, *Varga Elemér* városi tanácsos, dr. *Fehér Ferenc*, dr. *Miskolczy Ferenc* bihari főispán, *Horváth Károly* min. tanácsos, *Szűcs Andor* m. o. tanácsos, *Geduly Gyula* máv. igazgató, dr. *Papp István* máv. felügyelő, *Hieronymi Pál* min. tanácsos, *Czanner Gyula* máv. felügyelő, dr. *Kuránder Ede* közgazd. előadó, *Bordé Ferenc* főjegyző, *Lukács Ödön* tanácsnok, *Varró Domokos* műszaki tanácsos, *Köszeghy József* v. főmérnök, *Erős Rezső* püsp. jószágkormányzó, *Nagy Márton* főszolgabíró, *Gerster Kálmán* és *Gerster Béla* a vasut építői, *Fráter Barna* bihari alispán, *Jezerniczky Dénes* főszolgabíró, *Papp János* nyug. m. főjegyző, *Csátary Ernő*, *Lóvi Adolf* stb.

A *derecskei* állomáson nagy közönség volt

jelen. Dr. *Buday* József ügyvéd üdvözölte a község nevében s egy kedves leánya: *Kiss Rózi* szép csokrot nyújtott át az államtitkárnak, aki szívélyes köszönetet mondott a fogadtatásért.

A *pocsaj-esztári* állomáson nagy közönség várta a vonatot, zenével s *Fülöp* András mondott talpraesett üdvözlő beszédet az államtitkárhoz, amit *Stettina* államtitkár meleg szavakban köszönt meg.

A *kismarjai* állomáson a tűzoltóság és zenekar üdvözölte a vonatot s *Fodor* Gyula jegyző tartotta az üdvözlő beszédet.

Kiskerekiben *Lévay* Mihály ref. lelkész hosszabb beszéddel fejezte ki a község lakosainak üdvözlését s *Bíró* Irén rövid beszéd kíséretében szép virágcsokrot nyújtott át az államtitkárnak.

Bihar Püspökiben

Jármay Béla kolozsvári üzletvezető délb. külön vonaton, szalonkocsiban érkezett Nagyváradra, hogy az államtitkárt az üzletvezetőség határállomásán Biharpüspökiben fogadja.

Rövid tartózkodás után az üzletvezető külön vonaton Biharpüspökibe utazott, *Hlatky* Endre főispán, *Rimler* Károly polgármester és *Huzella* Gyula kir. kereskedelmi tanácsos, kamarai elnök, *Siket* Andor főispáni titkár, *Dóssa* Miklós főmérnök, *Verő* Zsigmond főmérnök és *Petrás* Lajos forgalmi főnök társaságában.

A bihari állomáson nagy közönség várta az új vasut első vonatát.

Első sorban *Liszkey* László községi jegyző üdvözölte az államtitkárt, amit *Stettina* államtitkár szívélyes szavakban köszönt meg.

Ezután Nagyvárad város nevében *Rimler* Károly néhány szóval üdvözölte a miniszter képviselőjét; meghívta ő méltóságát Nagyváradra, s kívánta, hogy érezze a város falai között jól magát.

Stettina József államtitkár rövid válaszában megköszönte a fogadtatást és meghívást. Örömmel jön Nagyváradra, mint az ország egyik legjelentékenyebb, erősen fejlődő vasuti gócpontjába.

Majd környezetéhez fordult s kérdést intézett, hogy hol adja át az új vasutat a forgalomnak.

Erre előlépett *Hieronymi* Pál miniszteri osztálytanácsos s jelentette az államtitkárnak, hogy minden rendben van s az új vasutvonal átadható a forgalomnak.

Stettina József államtitkár a jelentés vétele után az új vasutvonalat a forgalomnak átadta.

Megérkezés Nagyváradra.

Délután fél 3 órakor robogott be az új vasut első vonata Nagyváradra.

A vonatot nagy érdeklődéssel várták az állomáson.

A 7453. számú mozdony vontatta a vonatot; a nagy gép elején hatalmas koszorú volt, nemzeti szalagokkal díszítve. A legutolsó szalon kocsiban jött az államtitkár kíséretével.

Az állomáson *Butyka* Lajos állomástönök jelentkezett az államtitkár előtt s a vonattal jött vendégek részben a város kocsjain, részben a villamos vasut által előzékeny rendelkezésre bocsátott villamos kocsiban bejöttek a városba.

A város díszbédé.

Délután 3 órakor Nagyvárad városa az államtitkár tiszteletére díszbédét adott a Fekete Sas kistejében.

A debreceni vendégek a lakoma előtt megtekintették a Vigadó összes helyiségeit s elragadtatással nyilatkoztak annak szépségéről.

A lakomán az államtitkár mellett *Hlatky* Endre főispán, *Domahidy* Elen ér. főispán, *Rimler* Károly, *Kovács* József polgármesterek foglaltak helyet.

A már említettekön kívül ott voltak dr. *Hoványi* Gyula, *Szunyogh* Szabolcs, *Rimanóczy* Kálmán, dr. *Medvigy* Gábor, *Tolnay* Miklós, *Szmazenka* Ernő, *Keszthelyi* Zoltán, *Balászházy* Iván, *Rendes* Vilmos, *Papp* Imre, *Székely* Sándor, *Rendes* Vilmos stb. mintegy 120-an voltak jelen.

Az első felkészült *Stettina* József államtitkár mondta. Most oly vasutat nyit meg — úgy mond — mely az Alföld két nagy, szép, nagy iparilag, mint kereskedelmi szempontból kiemelkedő városát köt össze. Ott bizta meg a miniszter, hogy az új vasutat megnyissa. Ez megtört.

karddal strázsáltak a hajduk. A feszület előtt gyertyák lobogtak az asztalon. A főbíró a fiskussal sugdosott sokáig. A főkapitány és a többi tanácsurak kíváncsian várták a következőket s nem is vették figyelembe, midőn pillanatra benyílt az ajtó. *Kotolár* kapitány igenlőleg intett be az ajtón, de menten vissza is húzta a fejét s a főbíró pedig minden szót megnyomva mondotta:

— A hitvány *Popán* betyár-léle ügyben birtam össze a tekintetes tanácsot s majd a többit pedig léssen szives előterjeszteni a fiskális ur.

A főkapitány homlokát a *Popán* névre és a komor előkészületekre verejtékharomat lepte el. Kardja az asztalához ütődött, midőn a fekete mentés fiskus rámeresztkedett, mint valami sulyos nagy kérdőjel?

— *Popán* betyár számos tudvalevő gazdaságait már untig ösmeri a tekintetes tanács! De nem ez a betyár a legnagyobb gazember itt, hanem aki visszaélvén nemes városunknak és a polgárságnak beléje helyezett bizalmával, a betyárt rejtegeti és a betyárokkal cimboráskodik...

— Hallatlan!

— Ki az a becstelen!

— A nevét mondja már kedves fiskus uram!

A tanácsosok egészen felháborodva kiáltottak.

— Velünk ül széklet — folytatta a fiskus — *Dianovszky* főkapitány urat vádolom.

Minden szempár *Dianovszky* főkapitányra meredt.

— Hallatlan, hogy ilyen régi érdemes embert ilyen könnyen gyanúsít a fiskális ur

— *Dianovszky* kardjához kapott, de aztán halálra sápadtan megelegedett a hangos tiltakozással — visszautasítom a fiskális ur ezen vádját.

— Hiszen most is a háza padján rejtőzik a betyár — leleplezéseit kérelmelhetetlen folytatta a fiskus.

— Tagadom, — tompán bugott a főkapitány szava.

Kétségbeesetten forgatta a szemét, de a tanácsurak kétkedőleg húzódtak félrebb melléle.

A főbíró megrázta a csengőt s a csengetésre *Kotolár* benyitotta az ajtót.

— Nos hát megtalálták? — kérdezte a főbíró.

— A főkapitány ur padlásán volt! Főregteg *Miksa* pandurt pisztolylövessel meg is sebezte, de elnyomtuk... Kin a tornácra várja sorsát.

— Vezessék hát elének, *Kotolár* uram.

Popán megvasalva hozták a pandurok s midőn szembeállították *Dianovszky*val, kajánul kurjantott a megtört emberre:

— Lám, mégis csak hurokra kerültünk főkapitány uram... Eltört a korsónk? És a vallatóra fogott betyár nyíltan szemébe vágta *Dianovszky*nak, hogy a betyárokkal osztozott s rablott vagyionon. Orgazdája és rejtegetője volt a szegénylegényeknek, akik, ha már nagyon szorult a kapcájok, a főkapitány kuriáján bujtak meg.

— Nem igaz! Nem igaz! — előbb még hebegett, háborgott a főkapitány, de midőn a maga valónak bizonyult esetén kívül, más sulyos eseteket is felsorolt *Popán*, melyek a kapitány árulásait, cimboráskodásait, orgazdaságát rettenetesen bizonyították, teljesen meg-

tört. Arccal az asztalra borulva felkocogott és beösmerte szoronytű bűnét *Dianovszky*.

Tetten kapatván, a »plenum« azonnal meghozta ítéletét. Korábban szerzett érdemeire tekintettel, enyhén: hivatalvesztésre ítélték.

— Ki a latorral innét. A főbíró a rögtön »exquálást« is elrendelte, mire két hajdu karon ragadta a letört embert és a városi strázsamester is hozzá lépett. *Dianovszky* oldaláról letépte az aranyveretes gálakardot. A strázsamester kezében még egyszer, utoljára felvillant a hivatalától fosztott főkapitány kardja. Azután, a strázsamester rátoposott a fényes pengére. Ketté törte a nemes acélt. A kard darabjait, a rókaprémes, darutollas kalppal együtt kidobta a tanácsház nyitott ablakán a piacra.

— Jaj! — feljajdult *Dianovszky*, miközben az ajtóközébig vezették a hajduk. Felérték előtte az ajtót és majd a strázsamester hátulról nagyot rugott, nagyot lökött a porig alázott emberen úgy, hogy a tornácra bukott *Dianovszky*...

A városháza kapujában a városi dobosok rutul pörgették a dobot. A dobszóra mindenfelől összelutott a polgárság és borzalommal néztek fel a tanácsház nyitott ablakára, ahonét *Hódy* szenátor a füstölgő fátyla lobbanásainál kemény és kérelmelhetetlen hangon adta tudtul a betyárokkal cimborás főkapitány csufos hivatalvesztését és kidobását a város előljárói közül...

Csillagtalan éjtét, felhős nyári éjszaka borult a városra! Valahol az oldalutcákon zokogva bandukolt egy megtévedt semmi ember, nem tudván, hová s merre vegye útját?

Móricz Pál.

tént Biharpuspökiben, hol az új vasút a máv. vonalába kapcsolódik. A jól végzett munka ünnepe emeli poharát arra, aki mindnyájunknak nem csak ura (mindnyájan felállanak), hanem gondos, szerető atya. Igazi hazafias, mély hódolattal élte I. Ferencz Józsefet, a koronás királyt.

Rimler Károly polgármester Nagy Várad erőforrásának jelentékeny növekedését vasuti összeköttetésében látja. Két erőtelj duzzadó szintista magyar város közeledését mozdítja elő az új vasút. Ennek fontosságát elismerte a kereskedelmi miniszter, mikor kiváló munkatársát, az államtitkár küldte ki az új vasut megnyitására. Elteti és üdvözlő Nagyvárad város nevében az államtitkár, s akik az új vasut létesítésén közreműködtek. Kéri az államtitkár, hogy tartsa meg jóindulatában a várost, amely minden erejével törekszik előre s tolmácsolja a város polgárainak tiszteletét a miniszter előtt. Elteti Stettina államtitkár.

Hlatky Endre főispán nem akar ez alkalomból az új vasut közgazdasági fontosságával foglalkozni, de kiemeli mégis, hogy ez a mai megnyitott vasut négy törvényhatóság: Hajdumegye, Bihar megye, Debrecen és Nagyvárad városra nagy jelentőségű. Az új vasutaknál felmerül az aggodalom, hogy kifizetik-e magukat. Két vasutnál tapasztalta az aggodalmakat, a margitai és belényesi vasutaknál s tapasztalta, hogy mily nagyban emelték a forgalmat. Az új vasut a Debrecen és Nagyvárad közötti községek gazdasági érdekeit mozdítja elő. Sokan Debrecen és Nagyváradot riválisoknak állítják, de a józan emberek fel tudják fogni, hogy ez nem áll. Tudja mindenki, mivel tartozik a nemzet Debrecennek s örömlátják fejlődését. Hiszi, hogy ez viszont így van. Üdvözlő Hieronymi Pált, a mai ünnepség vezetőjét.

Ekkor megszólalt a szomszéd teremben a 101. ezred zenekara, amelyet az ezred parancsnokság rendelt ki a város ünnepségének emelésére.

Hieronymi Pál min. osztálytanácsos szólalt fel ezután, de bizony már csak a közel ülők hallották beszédét. Köszönetet mondott az üdvözlésért s a két város főispánjait élte.

Huzella Gyula kir. keresk. tan., kamarai elnök a vasutak jelentőségét fejtegette. A legkisebb vasut is egy darab elszigetelt világot hoz közelebb a civilizációhoz, az egész nagy világhoz. Átviszi egész vidékre az ipari és kereskedelmi fejlődést. A vasut létesítőire üritette poharát.

Tolnay Miklós fűtőházi főnök a vasutasok nevében mondott hálás köszönetet az államtitkárnak a vasutasok pragmatikájának létesítéséért.

Stettina József Szávay Gyulához szólva s a két város ipara és kereskedelmére üritette poharát.

Székely Sándor szellemes pohárköszöntőben Stettina államtitkár családját köszöntötte fel.

Szávay Gyula Huzella beszédére reflektálva, kedélyesen célzott az előbbi beszédekre. A nagyvárad keresk. és iparkamarát úgy tekint, mint a debreceni kamara kedves leányát, mert belőle nőtt ki. Most hozományul adják az új vasutat, de ezzel nem tettek eleget. A két kamara nevében köszönti az új vasutat.

A társaság még jóideig maradt együtt.

A pompás lakoma rendezéséért elismerés illeti Felinek Géza hely. főszámvevőt és dr. Molnár Imre tb. aljegyzőt, akik nagy körültekintéssel feleltek meg nehéz tisztuknak.

Az ételek és italok kitűnőek voltak s Benrád Albert vendéglős dicséretet vivott ki.

Rimler Károly polgármester Stettina államtitkárral a lakoma után megtekintette a várost s az államtitkár az éjjel 11 órai vonattal visszautazott a fővárosba.

Az új vasuton tegnap délután már megindult a rendes forgalom s a debreceni vendégek egyrésze ezzel utazott haza.

Ahol nem törődnek a miniszteri rendelettel. Gróf Zichy János vallás és közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg rendeletet bocsátott ki a tanfelügyelőhöz, amelyben elrendeli, hogy az állami iskolák tanítói, bármely hittelekezethez tartozzanak is, egyházi ünnepeiken szabadsággalandók. Mindazonon a helyeken tehát, ahol az oktatás osztályösszevonással megtartható, a tanító a maga egyházi ünnepén az oktatás alól felmenthető. Ahol ez nem volna lehetséges és e miatt a tanítók vallásos érzülete sérelmet szenvedne, ott a tanító áthelyezése iránt benyújtott kérelmét a miniszter kedvezően fogja elintézni. — Az O. P. E. V. I. panaszos levelet kapott a nagyvárad egyházmegyéből, Csorvásról, hogy az ottani állami népiskola igazgatója a fentebbi miniszteri rendeletet nem respektálja, sőt a katolikus tantervet kényszeríteni akarta arra, hogy ünnepnapjaikon is tanítsanak. Mivel a katolikus tanítók panaszát a tanfelügyelő is elutasította, az illetők most kénytelenek a nyilvánosság elé vinni az ügyet s az illetékes körök figyelmét felhívni arra, hogy a törvény inerciájának érvényt szerzessenek.

**Legelegánsabb
estélyi czipők
és urak részére
báli divatcikkek
legkedvezőbbben**

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

UJDONSÁGOK.

Karneval herceg dala.

Az Élet itt minálunk
Örömmel sohsem fizet;
Nálunk nincsen aratás:
Csak vetünk, vetünk, vetünk.

A mi szalonainkban
Nem cseng élet—muzsika;
Nehéz, fekete-szárnyu
Gondolatok ülnek ott.

Belehalunk a vágyba,
De ha mégis elértük,
Hídeggel hagyjuk ott
S új vágyak szomja eget.

Sehol, sehol a földön
Ennyi megérett öröm,
Ennyi bus bánat-óra,
Ennyi messze-néző szem.

Elhagyott bölcsőnk: Kelet
Küldötte tán utánunk
Ezt az átkot. Nyugtalan
Új hazát keresőkre.

* **A katolikus kör vetítő estélye.** A katolikus kör keddi vetítő estélyén a német birodalom fővárosa Berlin fogja képezni az előadás tárgyát s egy kiváló előadó, Szilágyi Dózsa fogja bemutatni azt. Az előadásra, mely kedden a rendes időben lesz megtartva, még ez uton is felhívjuk a közönség érdeklődését.

* **A király Budapesten.** A király, mint a Neue Freie Presse írja, február 4 én érkezik Budapestre, ahol három hétig fog tartózkodni. Ez alatt az idő alatt mozgalmas élet lesz a budai királyi várpalotában. Nemcsak udvari ünnepek zajától lesz hangos a várpalota, hanem a politikai élet vezetőemberei is kihallgatásra járulnak a felség elé, hogy elmondják véleményüket a politikai helyzetről. Február 23-án udvari bál lesz, amelyre lejönnek Bécsből a főhercegek és főhercegnők. A király budapesti tartózkodása idejére lejönnek Bécsből az összes nagykövetek, úgy hogy a külpolitikai élet is Budapestre helyeződik át három hétre. Egyszóval rendkívül mozgalmasnak ígérkezik a február hónap úgy politikai, mint egyéb tekintetekben is.

* **A városi tüdőbeteg-rendelő intézet új helyisége.** A városi dispepsaire özvegy Heringh Sándorné házába költözött.

* **A szépségeti bizottság ülése.** A szépségeti és közlekedési szakbizottság február hó 1-én d. u. 3 órakor a városház bizottsági termében, igen fontos ügyekben fog tartani ülést.

* **Kinevezések.** A m. kir. igazságügy-miniszter előterjesztésére őfelsége a király Pogány Menyhért magyarországi kir. járásbíró, jelenlegi alkalmazása helyén a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Halmágyi Zsolt nagyvárad kir. törvényszéki fogházfelügyelőt a X. fizetési osztályba fogházfelügyelővé nevezte ki.

* **A szervezkedő klerikalizmus.** E címen egy fővárosi napilapban közlemény jelent meg, amely a Katolikus Sajtóegyesület gyűlési eredményének legújabb kimutatása alapján azt írja, hogy csupa háromkoronás adakozók, szegény senkik azok, akikről gyűlik a pénz. Ezzel szemben az O. P. E. védő irodája rámutathat arra, hogy ez az állítás csak részben fedti a valóságot. Mert igaz ugyan, hogy a Kath. Sajtóegyesület eddigi alapja részben a »szegény senkik« önkéntes filéireiből és koronáiból gyűlt össze, azonban az adakozók élén mindenkor ott láttuk a magyar katolikus főpapságot, amelynek bőkezű adakozásairól a nevezett egyesület időről-időre híven beszámol. Ime néhány adat a sok közül: Gróf Zichy Gyula pécsi püspök 31.000 K, gróf Csáky Károly váci püspök 30.000 K, Vaszary Kolos hercegprímás 20.000 K, Csernoch Janos csanádi püspök 11.500 K, szerepelnek az adakozók listáján. Herceg Esterházy Miklós 10.000 koronával, a nagyvárad latin szert. káptalan évi 4000 K-val, néhai Városv Gyula érsek, míg élt, évi 1000 K-val, Boromisza Tibor szatmári püspök pedig ez idő szerint is évi 500 K-val járul a gyűléshez. E egész sora a katolikus egyházi és világi előkelőségeknek szerepel az adakozók között 200—5000 K-ig terjedő adományokkal. A tény az, hogy a Kath. Sajtóegyesület által eddig gyűjtött jelentékeny összegnek nagyobbik felét alig néhányan adták össze rövid idő alatt és csak kisebbik fele származik szegényebb adakozók évenkénti önkéntes adományából. Megjegyezzük, hogy a gyűlés negyedfél esztendeje folyik.

* **Vadászat Cséffán.** A cséffai járás Oláhszentmiklósi községének határában tegnap nagyszabású vadászat volt. A vadászaton nem csak a járás puskásai vettek részt, de szép számban jelentek meg a vármegye más jársainak jeles vadászai is. Ma Cséffán Bolányi József vadászterületen lesz hasonló arányú vadászat, melyre már tegnap megtették az előkészületeket.

* Vetítő-est a hadapródi iskolában Spanyolországról Spanyolország sokáig úgy tűnt fel előttünk, mint egy a mult dicsőség mámorától megittasult öreg ember, aki csendesen, nyugodtan, a világ zajával mit sem törődve éli öreg és talán már fáradt napjait. Az újabb idők azonban, különösen a Ferrer-ügy, egyszerre ráterelték a világ figyelmét Spanyolországra. Es kiderült, hogy ez az ország, melyet a terroristák szerint a fejlődésben teljesen megakadályoz az ott még mindig uralkodó és a népet egészen halalmában tartó középkori vallásos szellem, erről az országról kiderült, hogy békésen, bölcsen és öntudatosan rakja le jövőjének alapjait. *Harmathy Loránd*, miniszteri titkár tegnapi felolvasása a hadapródi iskolában még jobban megerősítette bennünk ezt a tudatot. A szellemes előadó még jobban megerősítette bennünk ezt a tudatot. A szellemes előadó igen alaposan és jól összeválogatott képek mellett ismertette Spanyolországot a szép számban összegyűlt közönség előtt, mely őt az előadás befejeztével lelkesen megéljenzte.

* Uj tüzoltók. Nagyvárad város törvényhatósága tudvalevőleg elhatározta, hogy a tüzoltóság jelenlegi létszámát négygyel szaporítani fogja. A törvényhatóság elhatározata tegnap érkezett le a belügyminisztertől. A miniszter a törvényhatóság határozatát jóváhagyta.

* A kórházi alkalmazottak biztosítása. A nagyvárad kerületi munkásbiztosító pénztár az utóbbi időben különös nagy ambícióval igyekszik mindenkit bevonni a biztosítottak közé. Legutóbb a vármegyei alkalmazottakat akarta bevonni, itt azonban hajótörést szenvedett, mert a vármegyei szervezési szabályrendelet kellekileg biztosítja az alkalmazottakat. Tegnap ismét megkereste a munkás biztosító pénztár a vármegyét, mely alkalmával a kórházi alkalmazottakat kívánja bejelenteni. A pénztár átirata szerint igaz ugyan, hogy a kórház a törvényhatóság által tartatik fenn, azonban a törvények értelmében alkalmazottai bejelentésre kötelezettek.

* Vakmerő betörés Cseffán. Mint tudósítónk jelenti vakmerő betörést követtek el eddig ismeretlen tettesek Cseffa község egyik nagy gazdája házában. *Spielheim Károly* gazdálkodó tegnapelőtt este nyugodtan tért aludni, s reggel mikor felébredt lakását kifosztva összeturkálva találta a betörők a lakás udvarfelőli ablakát törtek be és ott hatoltak a lakásba. Különösen feltűnt, hogy a fosztogatók zavartalanul végezheték munkájukat, holott a gazdának hatalmas kutyája volt, mely éjjel senkit se enged az udvarba. Ettől a hűséges házőrzőtől a betörők régi fogásával szabadultak meg. Mérgesett húst dobtak az állatnak, melytől kimúlt. A betörők az utcifelőli szobát fosztották ki. Elvittek 205 korona készpénzt és egy halmaz ruhaneműt sőt ráadásul egy fazék lekvárt is magukkal vittek a konyhából. A betörők huzamos ideig működtek a lakásban, ahol mindent összeturkáltak. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítése végett.

* Helyreigazítás. A Központi Takarékpénztár Részvénytársaság tegnapi lapunkban fél 12 órára jelzett közgyűlése ma, vasárnap d. e. fél 11 órákor lesz megtartva.

* A biharkristyóri vendéglő. Popa Karácsonynak Bihar-Kristyóron, a község szélen kocsmája van, mely egyszerűen szállodául is szolgál azoknak az embereknek, akiket a sors ebbe a fauba kérészerített. A kocsmárostól a napokban minden külön bevezetés nélkül a járási főszolgabíró megvonta a szállodai iparendélyt, indokolván azzal határozatát, hogy Popa a vendégeknek nem ad szobát és ellátást. A főszolgabírói intézkedés ellen tegnap Popa az alispánhoz felebbezést adott be. Eszerint a főszolgabíró a visszavonó határozatot Szakota Tivadar körjegyző jelentésére adta ki. Szakota pedig bosszúból tette a fennjelenést a főszolgabíróhoz. Egy alkalommal ugyanis a jegyző két idegen emberrel állított be a szállodába és meghagyta a vendéglősnek, hogy adjon szállást az idegeneknek. Mikor azonban Popa megkérdezte a jegyzőt, hogy ki fog fizetni, a jegyző gorbombán azt válaszolta, hogy senki. Erre Popa kijelentette, hogy nem hajlandó az idegeneknek ellátást adni. Az ügyet ő ekkor befejezettnek tekintette és csak most, a főszolgabírói rendelet megérkezésekor konstataulta meglepődve, hogy az ügy még csak most kezdődik. A felebbező kéri a főszolgabírói intézkedésének megsemmisítését.

* Egy özvegy jegyzőné panasza. Özvegy *Takács Sandorné*, volt biharudvari jegyző özvegye siralmas hargu kérvényt adott be tegnap Biharmegye törvényhatóságához. Az özvegy jelenleg Karcagon lakik és a vármegye által adományozott kegydíjből tangetti életét. Az özvegy ugyanis nem kapja a rendes nyugdíjat, mert férjét valami hivatalos ügyből kifolyólag elmozdították állásából. Mint elmozdított jegyző Berettyóújfaluban segédjegyzősködött négy és fél évig, amikor meghalt. Így, mint segédjegyző sem szerzhette meg a nyugdíj jogosultságot. A vármegye az özvegynek valami keves kegydíjat szavazott meg Most az özvegy arra kéri a vármegyét, hogy a kegydíj helyett rendes nyugdíjat szavazzon meg részére. A kérvényben lelkiismeretére és mindenre, ami szent, esküszik az özvegy, hogy férje az elmozdításban ártatlanul szenvedett. Az elmozdítás háttere tulajdonképpen politikai volt, melybe férje akarata ellenére került. Felárja ezután azt a siralmas helyzetet, melyben tangetti életét a kegydíjből és kéri, hogy a törvényhatóság humanizmusát vele szemben gyakorolja.

* Révai Nagy Lexikon 18 kötet 4 16 korona, Franklin Kezi Lexikona 3 kötet 54 korona havi részletfizetésre is. Megrendelhető Benkő Artur könyvkereskedésében. *Modern Antiquarium* Nagyvárad, Rákóczi ut 10. Telefon 870.

**Különlegességek
rövidáruban.**

Keztyük, fátolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusítás miatt nagyon olcsón lesznek elárusítva

TÁTRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

* A nagyvárad Messenger Boy gyors küldönc vállalat értesíti a t. c. közönséget, hogy iródáját a mai kor igényeinek megfelelően rendezte be. Az iródában a közönség rendelkezésére és kényelmére írásbeli teencök elvégzésére külön iróasztal áll. A megbízások gyors elintézése érdekében kéri a vállalat az igen tisztelt felteket, hogy a boyoknak lehetőleg mindig pontos utca és házszám címetek sziveskedjék adni. A netalán előforduló reklamációkat kérjük 693. telefon szám felhívással a megtízás teljesítése után bejelenteni. Tisztelettel Az igazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK** cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtunk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fenntartani. A legdívatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák
állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközölhetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel **Óváry Testvérek kályhás iparosok** (Óváry Lajos utócai).
Csengeri-utca 27. szám.

x Villamos csillárt ne vásároljon, berendezést ne készítsen, míg **Stern** nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket díjmentesen készítek Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat nyári áron házhoz szállítok. Bémer-tér 3. Telefon 556.

25

Védjegyes finom precisiós órák
Schweicz elsőrendű gyáraiból.

Magy. kir. fémjellel ellátott arany és ezüst ékszerek,
karika gyűrűk.

Ezüst és chinaezüst evőeszközök
asztaldiszek, tálcák. Menyasszonyi és keresztelési ajándékok.

Finom szemüvegek, hőmérők, légsúlymérők.

Szilágyi Géza és Társa
órák és ékszerésznél. — Vasúti óras.
Rákóczi-ut 4. Telefon 630.

52

Ifj. Rimanóczy Kálmán
műbutorgyára
Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-darabok avagy egész lakásberendezések, iparművészi tervezések és költségvetések díjmentesen eszközölhetnek. Új szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselője, eredeti gyári árak mellett.

Confetti! Szerpentin!

Tombola tárgyak
Legyzők
Nászajándékok
Játékszerek
Hegedű és hegedű hurok
Utazó kofferek és táskák
Téli árak: alsó ing és nadrág
Bőr és kötött keztyük
Valódi szolingeni acél árak
Ridikülők, Gramofonok

Ujdonság! Ujdonság!

aluminium konyha edények,
GÁL FERENCZNÉL NAGYVÁRAD,
RÁKÓCZI-UT. — BAZÁR-ÉPÜLET.

Menjünk

Radó és Kertészhez

KOSSUTH-U. 2. sz.

hol a megkezdődött farsangi
ocassióba feltűnő olcsón adat-
nek el az összes

**batisztok, selymek,
csipkék, gyöngydiszek,**

ruha kelmék, vásznak, asztalneműek
és kész fehérneműek.

Telefon 1030. Telefon 130.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

**Teljes árfolyam
5.65 annuitás.**

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Ezredévi emlék tér sarok.

Angol uri szabóság.

Az európai modern di-
vatokkal lépést tartva,
saját műhelyemben több
évi külföldi tapasztala-
taim érvényesítve, hani
és angol legjobb kelmék-
ből raktáromon elsőrendű
öltönyöket, télikabátokat
stb. készítek megrende-
lés után.

A n. é. közönség figyelmét felhívom cégemre.
Tisztelettel

HÄBER és TÄRSA férfiszabó.

o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

CZAPFALVI JÖZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó mun-
kát u. m.: fa- és márvány utántát készítését,
épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári be-
rendezések és butorok festését, kerü butorok
zománcozását és porcellán utántát Vidék
megrendeléseket a legpontosabban készítek

Tisztelettel
358 Czapfalvi József.

Z E N E.

A Zeneiskola II. ik féléve. A Zene-
kedvelők egyesülete által létesített s már 15
év óta sikerrel működő zeneiskolában a febr-
ruár 1-én kezdődő második félévre a beiratá-
sok t. hó 29-én és 31-én Réz Mihály zeneiskolai
igazgatónál (Városház II. emelet, 19. ajtó) esz-
közölte nek. Tanárok, az iskolánál évek óta
működő *Mazalik József*en kívül *Fazekas Ala-
jos* hegedű és *Katona Kálmán* cimbalom tanár
Félévi tandíj az előkészítő és első osztályok-
ban az ének, hegedű és gordonka-szakon 20
korona, zongora és cimbalom-tanszakon 30
korona.

Hangversenyt február 4 ikén. Teg-
rapi számunkban jelentettük, hogy a nagy-
váradai zenepártolók legközelebbi koncertesté-
jén egyszerre három kiálló európai hírű mű-
vész fog a Vigadó hangversenytermében sze-
repelni. Emmy Heim, a bécsiek legnépszerűbb
és legkiválóbb hangversenyének vezetője Strauss,
Brahms, Schubert és Schumann dalokkal,
Franz Steiner, a berlini közönség kedvenc
énekese az ő kipróbált baritonpartijával és
Margarete Gelbard, a nagyhírű zongoraművész
önálló pianószámaival szerepel az est műsorán.
Mint az előjelekből következtethetni, az est
általános érdeklődést keltett Nagyvárad zene-
kedvelő közönsége körében.

SPITZER BÉLA

női és gyermek divat-háza

A legszebb

menyasszonyi kelengyék, far-

sangi toilettek készülnek

**Spitzer
szalonjában****Rákóci-ut 3. sz.****TÁVIRATOK.****Ferenc Ferdinánd hadtest-
parancsnok**

Bécs, jan. 28.

(Saját tud.) A katonai közlöny hozza,
hogy a király Ferenc Ferdinánd trón-
örökös vezérőrnagyot a III-ik hadtest pa-
rancsnokává nevezte ki.

Tisza István Aradon.

Arad, jan. 28.

(Saját tud.) Tisza István gróf a teg-
nap nap folyamán több gyártelepet te-
kintett meg. Az illusztris vendég ma
Papp János görög katolikus püspöknél
tesz látogatást.

Lukács László állapota.

Budapest, jan. 28.

(Saját tudósítónktól.) Lukács László
pénzügyminiszter meghült és a miatt
pár napig a szobában kell maradnia. A
miniszter a szombatra jelzett beszédét
így csak kedden fogja elmondani.

A szabadkai petíció.

Budapest, január 28.

A Kuria választási tanácsa ma hir-
dette ki a Vojnics Sándor mandátuma
ellen beadott petíció tárgyában a hatá-
rozatot. A Kuria a petíciónak helyt adott
s a bizonyítási eljárással a szegedi tör-
vényszéket bizta még.

Nagy földrengés.

Jerni, jan. 28.

(Saját tud.) Ma újabb földrengés
volt. 100 ház omlott össze. Megsebesült
150 és meghalt 50 ember. A városban
óriási pánik uralkodik.

Megölte a feleségét.

Pöstyén, jan. 28.

(Saját tud.) Egy asszony Pöstyén-
ből Szomifalvára tartva, mivel igen
sok pénz volt nála, nem akart vendég-
lőben megszállni, hanem egy vasúti őrt
kért fel, hogy engedje meg neki egy éj-
szakára a hálást. Az őt az asszonyt fe-
leségével egy szobába fektette. Mikor
azonban észrevette, hogy az asszonymál
pénz van, elhatározta, hogy az asszonyt
meg fogja ölni. Előbb kiment a vasúti
töltésre és ott gödröt ásott, ahova az
asszony hulláját akarta elhelyezni. Eköz-
ben az őrházban az idegen asszony és
az őt felesége felcserélték ágyaikat. Az
őrt mit sem sejtve, egy nagy konyhakés-
sel az ágyhoz lopódzott, melyben a fele-
ségét a távozás előtt hagyta és ott a
kést az alvó asszony szívébe szurta. Az
őrt cselekedetére az idegen asszony fel-
ébredt és kiáltozni kezdett. Az őrt ekkor
vette észre rémtettét. A gyilkos cseleke-
detétől annyira megrémült, hogy elfutott.
Az elmenekült embert keresi a csend-
őrség.

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszük-
ségleteiket beszereznék, ne
mulasszák el

FRIEDLÄNDER
angol uri szabó cég

előnyös áraitól és eredeti
angol szöveteinek kitűnő
minőségéről és elegáns
szabásáról meggyőződni.
Nagyvárad, Szt. János-utca.

írását, c) a nyereség felosztására tett javaslatunkat helyben hagyni és d) az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére az 1910. évre a felmentvényt megadni méltóztassék.

Ezek után sziveskedjenek elhatározni, hogy részvényeik 42 számú szelvénye 40 koronával folyó évi január 30-tól kezdve helyben pénztárunknál és Budapesten a Magyar Általános Hitelbanknál, a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál és a Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankjánál költségmentesen kifizetessék.

A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul véve, az összes előterjesztett indítványokat egyhangulag elfogadja, mi által azok határozattá emelkednek.

Következik a felügyelő-bizottság jelentése, melyet Ficzek Lajos részvényes olvas fel.

A kereskedelmi törvény 195 §-ában foglalt rendelkezések értelmében tisztelettel jelentjük, hogy a Bihar megyei kereskedelmi- ipar- és terményhitelbank ügyvezetését a lefolyt 1910-iki üzletévben a megbízatásunkkal járó kötelességekhez képest folytonosan ellenőriztük.

Az eljárásainkat bizonyító jegyzőkönyvek szerint felügyeletünket kiterjesztettük az üzlet minden ágára és ezekben mindig a legnagyobb rendet és pontosságot találtuk; s miután az üzletév lezárásával az intézet értékeinek megállapítását részletesen felülvizsgáltuk és a fő és segédkönyvek adatait beható vizsgálat tárgyává tettük, meggyőződünk arról, hogy az igazgatóság által összeállított mérleg, valamint a nyereség- és veszteség-számla a tényleges eredménynek s a törvény és az intézeti alapszabályok követelményeinek mindenben megfelel.

Ennélfogva a nyereség- és veszteség-számla szerint kimutatott 176,188 korona 39 fillér nyereségnek az igazgatósági jelentésben részletezett felosztását helyeseltük s amíg az igazgatóság e tárgyban javaslatának elfogadását indítványozzuk, egyszersmind kérjük, hogy az 1910-iki üzletévet illetőleg a felmentvényt úgy az igazgatóság részére, mint a mi részünkre megadni méltóztassék.

A tiszti nyugdíj alap állásáról szóló igazgatósági jelentés felolvasása után következtek a választások, melyeknek eredményeképpen megválasztottak; egyhangulag.

Igazgatók: Ficzek Lajos, Farkas Izidor, Krausz Dávid, Markovits Antal, dr Miskolczy Ferenc, Markbreit Sándor, ifj. Moskovits Mór Reismann Mór.

A felügyelő bizottság: Lichtmann Mór, ifj. Rimanóczy Kálmán, Sternthal Arthur, dr Stern Ödön (uj) Póttag: Wechsler József.

A választmány: Dukesz Salamon, Grünwald Simon, Hegedüs Árpád (uj), dr Hoványi Gyula, Kolliner Miklós, Keller József, Kurländer Jerő (uj), Markovits Károly, Olasz Elek (uj) Tabéry Armin. 1 évre: Jónás Andor (uj), Moskovits Vilmos (ui.)

Ezzel a tárgyorozat kimerítettén, eltekintve a közgyűlést a részvényesek éljenzése között be- rekesztette.

A közgyűlésen jelen voltak:

Markovits Antal, Reismann Mór, dr Miskolczy Ferenc, Farkas Izidor, Ficzek Lajos, Krausz Dávid, Markbreit Sándor, ifj. Moskovits Mór, Lichtmann Mór, ifj. Rimanóczy Kálmán, dr Baróthy Akos, Salamon Benedek, Halász Kálmán, dr Gyémánt Jenő, id. Középegy Kálmán, Hegedüs Nándor, Sződényi Nándor, Fodor Lajos, Lusztig Jakab, Schwartz Márton, Wiener Jenő Bügler Vilmos, Hegedüs Árpád, Kaczián Károly, Barts Arthur, dr Konrád Márk, Rác Soma, Schwartz Mór, Győri Sándor, Markovits Károly, Molnár Béla, Grósz Eliás, Wavrek Kálmán, dr Sámson Márton, Róth János, Aufrecht Mór, dr Edelman Menyhért, Fényes Manó, Hofbauer Pál, Lichtmann József, dr Barta János, Stankovich József, Tabéry Armin, Keller József, Petry Gyula, Beyer Kálmán dr Berkovits Ferenc, dr Markovits Henrik, Diósi Lajos, Róna Armin, Rác Jakab, Papolczy József, Aczél Károly, Fleischer László dr Fleischer Lajos, dr Héderváry Hugó, Sonnenfeld Adolf, Markovits Emánuel, Lukács Gyula, dr Demetrovics Elek, Dukesz Salamon, Grosz Jenő, Friss József.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVARAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával
művészikivitelben szájpádlás
nélkül is készít **kitünő hir-**
nevü

Fogműtermében

Öz. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth u. 2.

Fekete Sással szemben

Hirdetmény.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság 1911. január 19-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéjét 5000 darab új 200 koronás n. é. részvény kibocsátása által egy millió ötszáz ezer koronára

két millió ötszáz ezer koronára

emeli fel. Ezen új 5000 darab részvény átvételére a régi részvényesek elővételi joggal bírnak a következő feltételek mellett:

1. Az új kibocsátású részvények 230 korona vételárban bocsátatnak ki, melyből 200 korona az alaptőkéhez, 30 korona a rendes tartalékalaphoz esatolotak.

2. Minden 3 régi részvény birtokosának 2 új részvény átvételére van joga. Tartozik azonban a 230 korona vételáron felül darabonként 3 koronát bélyeg- és kiállítás-díj címén megfizetni.

3. Az elővételi jog gyakorlásának záró határdeje 1911. február 15. Az ezen határidőben elővételi jogot gyakorolt régi részvénybirtokosok tartoznak

1911 február 15-ig darabonként 83 koronát,	
1911 február 28-ig	80
1911 március 15-ig	70

valamint 1911. január 1-től a fizetés napjáig járó 6 százalékos kamatot az intézet pénztáránál készpénzben befizetni.

Az új részvények 1911 január 1-től kezdve az üzleti haszonban részesülnek.

Felkérjük ennél fogva mindazon t. részvé-

nyeseket, kik a kibocsátandó új részvényekre az elővételi jogot gyakorolni óhajtják, hogy részvényeiket a fent kitűzött záróhatáridőig, vagyis 1911. évi február 15-ig az intézet pénztáránál lebélyegzés végett bemutassák és a fizetendő összeg első részletét teljesítsék, mivel ezen határidő letelte után az elővételi jog nem gyakorolható.

Nagyvárad, 1911. január 19.

POLGÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR
részvénytársaság igazgatósága.

Hirdetmény.

A Nagyvárad Hitelbank Részvénytársaság 1911. január hó 15-én tartott rendes évi közgyűlésén elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéjét 1000 db új, 300 korona n. é. részvény kibocsátása által 900.000 koronáról

1,200.000 kor., azaz

Egymilliókettőszáz ezer

koronára

emeli fel.

Ezen új 1000 db részvény kibocsátása a következő feltételek mellett történik u m:

1. A régi részvényesek elővételi joggal bírnak minden három régi részvény után egy új részvényre.

2. Az új kibocsátású 300 korona névértékű részvények 310 korona vételárban bocsátatnak ki, melyből 300 korona az alaptőkéhez, 7 korona a rendes tartalékalaphoz és 3 korona darabonként pedig kiállítás díj és bélyegilletékre fordítatik.

3. Az igazgatóságnak jogában áll a régi részvényesek által át nem vett részvényeket szabadkézből, 310 korona kibocsátási árban elhelyezni.

4. Az elővételi jog gyakorlásának, valamint a szabadkézből eladásra kerülő részvények elhelyezésének határideje 1911. február hó 28 án.

Ezen határidőben a régi és új részvényesek tartoznak:

részvény jegyzése alkalmával dbként 110 K	
1911. március 15-ig	80 K
1911. április 15-ig	60 K
1911. május 15-ig	60 K

az intézet pénztáránál befizetni.

Ezenfelül tartoznak a részvényesek 1911. január hó 1-től a befizetés napjáig 6 százalékos kamatot befizetni.

Az új részvények 1911 január hó 1-től kezdve az üzleti haszonban részesülnek.

A késedelmes befizetőkre az alapszabadatnak ki.

lyok 4. § a nyer alkalmazást.

Nagyvárad, 1911 január 16-án.

A Nagyvárad Hitelbank Részvénytársaság.
igazgatósága.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynek,** **osáznál és meghűléseknek.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”.
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCZA 5. SZ.

A legmodernebb betűkkel és diszítő anyagokkal ujjonnan berendezve.

Mindennemű hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
készíttetnek.

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTUL”
politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott:
1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett a „Tiszántul“-ban közöltetnek.

Alapítottott:
1894.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é.
— közönséget, hogy —
Kert utca 2. szám.

építési irodát

nyitottam.

Elvállalok tervezéseket és bár-
milyen e szakmába vágó
:: munkákat. ::

Tisztelettel

Béres Ferenc

építőmester.

Málnási borviz

10 liter szállásnál, 1 liter 24 fillér ház-
hoz szállítva.

Külső gyógy- és üdítő viz. Gazdag a
széntaralomban, elősegíti az emésztést,
megszünteti a gyomorégést. Hűlés és kősz-
vény ellen nagyon ajánlható. FŐRAKTÁR:

Mózes Áron, Nagyvásár-tér 11. sz.

Kapható minden üzletben. Vidéki rendelések
gyorsan eszközöltetnek. Egészségesnek bor-
ral, gyenge gyomornak tisztán.

Telefon 1073.

Telefon 1073.

Heiczer Ferenc

papi- katonai és polgári szabó
Nagyvárad, Körös-utca 22. sz.

Készít a legjobb minőségű szövetek-
ből reverendát és cimadát. ::

Egyenruhákat bármilyenű fegyver-
nemhez, átalakításokat méret szerint.

**Polgári ruhákat legolcsóbb
árban valódi angol szöve-
tekből készítik.**

Levelezőlapra meghívásra helyben és
vidéken mértékvetel végett megjelenek.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Heiczer Ferenc.

Van szerencsénk tisztelettel érte-
síteni a helyi és vidéki keres-
kedő urakat, hogy helyben alatt
jegyzett cikkekben ügynökségi
:: irodát nyitottunk u. m. : : ::

kézmű-, divat, játék és e szak-
mákhoz tartozó cikkekben első-
rendű gyári cégeket képviselünk,
amiért is úgy a nagy-, mint a
detail kereskedő urak szíves
pártfogását kérjük.

Tisztelettel

Krammer L. és Társa

Nagy Sándor-utca 11. szám.

Meghívás!

A „Nagyvárad első általános munkás be-
tegségélyző egyesület“ folyó évi január hó
29 én délután pont 3 órakor az egyesület
iroda helyiségében (Körös-utca 16—543. sz.
saját ház.) Évi rendes közgyűlését tartja a kö-
vetkező napirend mellett:

I. Elnöki megnyitó.

II. Az évi számadás bemutatása, felmen-
tése a tisztviselői karnak.

III. Tisztviselők választása és pedig: 1
elnök, 1 alelnök, 24 igazgatósági tag, 5 fel-
ügyelő bizottsági tag, 5 választott bírósági tag és
2 jegyzőkönyv hitelesítő.

IV. Indítványok, melyek a gyűlést meg-
előző 8 nappal írásban be lettek adva az igaz-
gatóságnak.

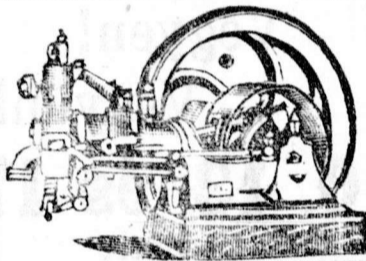
Felhívjuk egyesületünk minden rendes tagját,
hogy rendbe hozott tagsági könyveiket magokkal
hozza a fent nevezett napon és helyen, minél
nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek,
annyival inkább, mert ha tagok kellő számban
meg nem jelennek úgy a gyűlés azon napon
meg nem tartható, de a következő vasárnap
azaz február hó 5-én a tagok bármily csekély
számmal legyenek is, a gyűlés megtartatik.

Nagyvárad, 1911 január hó 8.

Az igazgatóság.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb
motorgyára.

Szállít szakkörökben
legjobb gyártmányu benzín-,
nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilokat
valamint szívó gázmotorokat.

!! Meglepő újdonság !!

EGYETEMES GENERATORUNKAL
a tényleges lökő óránként csak
körülbelül 1 fillérbe kerül.

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás. —
Kedvező fizetési feltételek

TÁTRAY és TARSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos
munkákat, vízvezeték és csator-
názási munkákat, gyárak teljes
berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és
ekéket, magánjárókat és cement-
ipari gépeket.

Biharvámegye legnagyobb gépjavitó
műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a leg-
diszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
:: utólérhetetlen. ::

Meghívás.

**A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság
évi rendes közgyűlését**

folyó hó 19-én d. u. 4 órakor saját helyi-
ségében fogja megtartani, melyre a t.
részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatósági jelentés, mérleg és
zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése s
ennek kapcsán az igazgatóság és felügyelő-
bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a nyereség fel-
osztása tárgyában.
4. Igazgatósági jelentés a nyugdíjalap
állásáról.
5. Az igazgatóság előterjesztése a
részvénytőke felemelése iránt.
6. Az alapszabályok módosítása.
7. Egy felügyelő bizottsági rendes és
egy póttag választása.
8. Kisorsolt és üresedésben levő vá-
lasztmányi tagok helyének betöltése.

Kelt Nagyváradon, 1911. január 6-án.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 11-ik §-a értelmé-
ben minden részvényes, ki a közgyűlésen
részlet akar venni, tartozik a közgyűlést
megelőző nap déli 12 órájáig a társaság-
nál legalább egy hó előtt saját nevére
írt részvényeit szelvényekkel együtt a ta-
karékpénztár pénztárába letenni.

Őszi és téli

új divatkelmék

nagy választékban

már megérkeztek

az eddigi kelméktől teljesen eltérő szövésű és színű finom costum kelmék páratlan nagy választékban.

Szövetraktáram

egyik különleges osztályát képezi hatalmas választékban speciális

fekete és tegethof costum kelmék,

melyek külön kikészítésünk által teljesen cseppmentesek és nem fényesednek ki.

Állandó nagyraktár selyem és diszdolgokban.

Menyasszonyi kelengyék

női és férfi fehéreneműek, vászon és asztalneműek, szőnyeg és függöny óriási választékban.

Olcsó szigorú szabott árak.

Leitner Márton

országoshírű divatháza
Zöldfa-u. 5. ■ Saját ház.
Telefon: 413. szám.

Minták vidékre bérmentve küldetnek.

Uj sütőde.

Hol kapható a legjobb kenyér, a legfinomabb péksütemény és kalács Nagyváradon?

Deutsch Benjámín

teljesen új, modern berendezésű,
— kitűnő hírnevű sütődjében. —
Deutsch Benjámín az eddig bérelt Rákóczi-
— utcai Müller féle sütőjét beszüntetve. —

Szacs vay-u. 41. (Telefon 39.)

akatt saját házában nyitotta meg nagyszabású az egészségügyi követelményeknek megfelelő sütődjét, a hol naponta háromszor kaphatók friss sütemények, tehát kenyér és ünnepi alkalmakra kalácsok. Kenyér-sütést elvállal és pontosan eszközöl.

Fióküzletek: Rákóczi-ut Középe ssy-ház
(Telefon 684.) — Szt. János-u ca 4. — Szt
László-tér, Rimánóczy-ház.

Vegyél!

Vegyen!

Vegyünk!

10. 13. és 17.

Koronáért

Moskovits Antonomiai cipőt

Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és
:: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

„VITOL“

Kiváló szer köszvény, csusz, hasogatás, rheuma-szaggatás ellen.

Este a fájdalmas testrészt be-
dörzsölendő.

Kapható:

az „Arany Kereszt“
gyógyszertárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
216

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Kitűnő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki.

— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye. Szállodámban szobák 1 korona — 60 fillértől kaphatók. — Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a „NEMZETI“ szálloda, vendéglő és kávéház bérloje.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás W o l f r a m lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyás 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindenemű izzólámpa különlegességek, fényképszőlámpák ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok,

í v l á m p á k

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. 10órától 12 óráig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

MEGHIÓ.

A „BIHOREANA“ takarékos és hitelintézet részvénytársaság részvényesei az alapszabályok 10. §-a értelmében tisztelettel meghívotnak a Nagyváradon 1911. február 16-án, délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében megtartandó

XII-ik rendes közgyűlésre.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére három hitelesítő s a választás vezetésére 3 szavazatszedő megválasztása.
2. Igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az évi számadások, a mérleg és a nyereség felosztására vonatkozó indítványok felülvizsgálásáról.
4. Az évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztására vonatkozó határozat.
5. A jelenléti jegyek értékének megállapítása az 1911. évről.
6. Azon célnak megjelölése, amelyre az igazgatóság indítványára a 61. § c) pontjában megjelölt összeg fordítandó.
7. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok fizetésének megállapítása.

8. Az igazgatóság indítványa egy fiók létesítése tárgyában.
  9. Az igazgatóság indítványa Diamandi József főkönyvelőnek a cégjegyzési joggal való felruházása tárgyában.
  10. 5 igazgatósági tag választása 6 évi időtartamra.
- A t. részvényes urak b. figyelmébe ajánljuk az alapszabályok következő intézkedéseit:

28. § A szavazati jog gyakorlásához feltétlenül megköveteltetik, hogy az illető részvényes legalább hat hóval a közgyűlés előtt részvényei tulajdonosaként az intézet könyveiben legyen vezetve és hogy ezen részvényeket s esetleg a meghatalmazási okiratokat egy nappal a közgyűlés előtt az intézet igazgatóságánál, illetve az igazgatóság által megjelölendő helyre, térítvény mellett letéteményezze.

Az igazgatóság által megjelölt helyeken letéteményezett részvények csak az esetben vétetnek figyelembe, ha az azok letételéről szóló elismervény legalább s a közgyűlés megelőző napján az intézetnél letéttetik. Az alapszabályok 24. §-ában foglalt intézkedéssel kapcsolatban van szerencsénk megjegyezni, hogy az 1911 január 17-én tartott igazgatósági teljes ülésben a részvények letétele, illetve elfogadására, valamint a letéteményezésről szóló térítvény kiadására az „Albina“, „Viktória“, „Silvania“, „Economul“, „Oraviciana“, „Patria“, „Timisana“ és „Dragonul“ pénzügyintézetek jelöltettek ki, illetve kértettek fel.

Nagyvárad, 1911 január 17.

Az igazgatóság.

A „Bihoreana“ takarékos és hitelintézet részvénytársaság zárszámadása.

Mérleg-számla.

TARTOZIK

KÖVETEL

		K	f	K	f			K	f	K	f
165	Pénztári készlet			144840	38	1	Alaptőke			1200000	
172	Giró-számla az Osztr.-Magy. B.-nál.			8457	29	170	Tartalékalap*	234400			
153	M. kir. postatakarékpénztár			659	50	39 85	Veszteségek tartalékalapja**	27427	50		
162 163	Váltó-tárca			4095789	94	149	Nyugdíjalap***	53334		315161	50
156	Jelzálogkölsönök			614795		147	Betétek			2208576	71
98	Törlesztéses jelzálogkölsönök			90258	07	158	Visszleszámított váltók			1567226	
163	Folyó-számla adósok			177146	28	102	Átruházott törlesztéses jelz. köl.			11209	19
178	Előleg kölcsönök			15469		160	Pénztári letétek			18424	28
176	Kötvény kölcsönök			10219		84 95 110 124 139 155 173	Fel nem vett osztalékok			1648	
132	Értékpapírok			137065		36	Átmeneti kamatok egyenlege			47207	41
133	Ingatlanok			189480			Nyereség áthozat az 1909. évről	3184	86		
154	Felszerelések			5133	38		Tiszta nyereség	119890	92	123075	78
136 137 140 146 177	Különféle adósok			3216	03						
				5492528	87					5492528	87

* az ez idei hozzájárulással 250000 K-ra emelkedik
 ** " " " " " 30000 " "
 *** " " " " " 60000 " "

Nyereség- és Veszteség-Számla

TARTOZIK

KÖVETEL

		K	f	K	f			K	f	K	f
54	Tartalékalap 4 százalékos kamata			9068		6	Nyereség áthozat az 1909. évről			3184	86
175	Visszleszámítási kamata			57842	53		Kamatok:				
103	Átruházott törlesztéses jelzálog kölcsönök kamata			566	68	166, 171	Váltók után	290698	58		
161	Betétkamat			89635	48	168	Jelzálog kölcsönök után	49516	99		
151	10 száz. betétkamat adó			8963	56	129	Előleg	1357	03		
152	Adó			27379	62	167	Kötvény	1040	36		
123	Fizetések (tisztv., igazgató- és felügyelő-bizottsági tagok részére)			43243	90	131	Folyó számla adósoktól	11153	17		
159	Üzleti költségek (nyomatványok, postabér, világítás, fűtés, telefon stb.)			13440	94	101	Törlesztéses jelzálog kölcsönök után	5140	33		
148	Házbér			3600		35	Más intézeteknél elhelyezett tőke után (70 száz. adómentes)	378	75	359385	21
127	Napibiztosítási díjak			4104		64	Ingatlanok jövedelme (már megadóztatva)			10650	
48	Leírások			2017	69	174	Értékpapír kamata (adómentes)			5983	45
	Nyereség áthozat az 1909. évről	3184	86			157	Jutalékok			3734	66
	Tiszta nyereség	119890	92	123075	78	67	Ingatlanok jövedelme (már megadóztatva)			10650	
				382938	18					382938	18

Nagyvárad, 1910. december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Diamandi József, s. k.
főkönyvelő.

Dr. Pap Coriolan s. k.
vezérigazgató.

Zigre Miklós s. k.
elnök.

Nyes Mózes s. k.
alelnök.

Nyisztor Alajos s. k.

Ciceronescu Sámuel s. k.

Pántya Péter s. k.

Horváth Endre s. k.

Dr. Popovici Miklós s. k.

Moldován József s. k.

Pavel Mihály s. k.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Pacala Tamás s. k.
elnök.

Popescu Péter s. k.

Raicu Sebő s. k.

Dr. Hetco Valér s. k.

Tasiedan István s. k.

Alu'arított felügyelő bizottság jelen mérleg-számlát megvizsgálván s az intézet fő- és mellékkönyveivel összehasonlítván helyesnek találta.

Ifj. Kohn Sámuel

:: féle üzlet teljes ::

elárúsítása

(míg a készlet tart)

naponta d. e. 9-től 1-ig, d. u. 2-től 7-ig

FLEGMAN

:: női-divat áruháza. ::

Alapított 1888. Bémer-tér.